

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра економіки підприємства

**МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
виконання та захисту курсової роботи
з дисципліни «Стратегічне управління підприємством»**

для студентів спеціальності
7.030504, 8.030504 Економіка підприємства

**Дніпропетровськ
НГУ
2009**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
виконання та захисту курсової роботи
з дисципліни «Стратегічне управління підприємством»**

для студентів спеціальності
7.030504, 8.030504 Економіка підприємства

**Дніпропетровськ
2009**

Методичне забезпечення виконання та захисту курсової роботи з дисципліни «Стратегічне управління підприємством» для студентів спеціальності 7.030504, 8.030504 Економіка підприємства / Упоряд.: А.М. Мельников, О.О. Марченко, О.А. Коваленко. – Д.: Національний гірничий університет, 2009. – 40 с.

Упорядники:

А.М. Мельников, доц., канд. техн. наук (розділи 1, 4, 6, 8, 9);

О.О. Марченко, асист. (розділи 2, 5);

О.А. Коваленко, аспір. (розділи 3, 7).

Затверджено методичною комісією з напряму підготовки 0305 Економіка і підприємництво (протокол № 10 від 05.12.2007 р.) за поданням кафедри економіки підприємства (протокол № 3 від 04.12.2007 р.).

Подано методичні засади виконання й захисту курсової роботи з дисципліни «Стратегічне управління підприємством». Зокрема, формулюються навчальні цілі роботи, розглядається організаційна методика її виконання, структура й рекомендації щодо обсягу кожного з розділів та вимоги до їх написання. Матеріали доповнені переліком питань для підготовки студентів до захисту курсової роботи, списком необхідної літератури, а також включають вимоги до оформлення роботи й критерії її оцінювання.

Відповідальний за випуск завідувач кафедри економіки підприємства д-р техн. наук, проф. П.І. Пономаренко.

1. Навчальні цілі курсової роботи.....	4
2. Організаційні моменти виконання курсової роботи.....	4
3. Структура та обсяги складових елементів курсової роботи.....	4
4. Вимоги до окремих розділів курсової роботи.....	5
5. Рекомендації до оформлення окремих елементів курсової роботи.....	25
6. Перелік питань для підготовки студентів до захисту курсової роботи.....	25
7. Рекомендовані джерела інформації для виконання курсової роботи.....	33
8. Вимоги до оформлення тексту курсової роботи.....	34
9. Критерії оцінювання курсової роботи.....	37
Додаток А. Зразок титульного аркуша курсової роботи.....	39
Додаток Б. Зразок оформлення завдання на курсову роботу.....	40

1. Навчальні цілі курсової роботи

Виконання курсової роботи з дисципліни «Стратегічне управління підприємством» має на меті підтвердити здатність студента систематично й результативно засвоювати матеріал для того, щоб:

- синтезувати й розвивати знання про сутність та особливості системи стратегічного управління підприємством;
- набувати навички практичного застосування прийомів і методів формулювання стратегій, розробки стратегічних планів, проектів і програм;
- розробляти систему стратегічного управління підприємством та забезпечувати її ефективне функціонування;
- узагальнювати вітчизняний і зарубіжний досвід застосування стратегічного управління підприємством.

2. Організаційні моменти виконання курсової роботи

Курсову роботу студент виконує самостійно, періодично консультуючись з керівником. Під час написання курсової роботи студент повинен: обрати й узгодити з керівником тему; отримати завдання; при виконанні курсової роботи використовувати матеріали виробничих практик, інформаційне й методичне забезпечення; відвідувати консультації керівника та враховувати його зауваження і оперативно виконувати методичні вказівки; подати готову роботу на перевірку керівникові не пізніше ніж за три дні до захисту; систематизувати основні положення курсової роботи й захистити її перед комісією.

Керівник курсової роботи повинен: керувати виконанням курсової роботи відповідно до аудиторних занять і графіка консультацій; інформувати на засіданні кафедри про хід виконання курсової роботи; перевірити та оцінити якість її виконання; провести підготовку студента до захисту роботи перед комісією.

3. Структура та обсяги складових елементів курсової роботи

Курсову роботу умовно можна поділити на три частини: вступну, основну й заключну.

Вступна частина (обсягом до двох сторінок) формулює загальні підходи в досягненні мети та вирішенні завдань курсової роботи, визначає об'єкт, предмет роботи та її мету. Основна частина (15÷20 сторінок) розкриває сутність завдань курсової роботи та методи їх вирішення. Заключна частина (3÷5 сторінок) присвячена узагальненню матеріалу, формулюванню висновків з обраної теми та демонстрації вмінь студента відповідно до вимог Освітньо-кваліфікаційної характеристики магістра й спеціаліста за фахом „Економіка підприємства”.

4. Вимоги до окремих розділів курсової роботи

Титульний аркуш виконується відповідно до форми, зразок якої наведено в додатку А.

Вихідні дані для роботи подаються у вигляді опису проблемного питання та виробничих відомостей з підприємства, де студент проходив другу виробничу практику. *Індивідуальне завдання* формулюється з максимальною конкретизацією результатів, що будуть отримані в кожній частині роботи (додаток Б).

Основою для виконання курсової роботи є навчальний матеріал дисциплін «Стратегічне управління підприємством» і «Стратегія підприємства». Курсова робота виконується згідно з тематикою, що рекомендує кафедра або за власною темою на базі матеріалів виробничої практики, що відповідає вимогам цих методичних матеріалів, навчальній програмі дисциплін та вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики спеціаліста й магістра з економіки підприємства.

Для виконання курсової роботи рекомендуються перелічені нижче теми та індивідуальне завдання на кожен з них.

Тема 1 «Аналіз факторів впливу зовнішнього середовища на діяльність підприємства з метою застосування у стратегічному управлінні»

Мета даної курсової роботи – дослідження факторів, що формують довгострокову прибутковість підприємства та на які підприємство не може впливати взагалі або має незначний вплив.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Відповідно до умов функціонування підприємства узагальнити суть факторів зовнішнього середовища підприємства та визначити предмет, мету проведеного аналізу, шляхи його реалізації.

2. Охарактеризувати фактори прямого впливу зовнішнього середовища на діяльність підприємства.

3. Проаналізувати фактори непрямого впливу зовнішнього середовища на діяльність підприємства.

4. Описати моделі зовнішнього по відношенню до підприємства середовища, що застосовуються у стратегічному управлінні.

5. Узагальнити аналітичні методи оцінки факторів зовнішнього середовища та виконати відповідні розрахунки.

6. Розробити рекомендації щодо впливу факторів зовнішнього середовища на діяльність підприємства і на його стратегію.

7. Узагальнити результати проведеного дослідження, зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти:*

– виділяти найбільш значущі фактори зовнішнього впливу на стратегічне управління підприємством;

- застосовувати аналітичні методи оцінки факторів зовнішнього середовища, що впливають на діяльність підприємства;
- розробляти рекомендації щодо впливу факторів зовнішнього середовища на стратегічне управління підприємством.

Тема 2 «Аналіз факторів впливу проміжного середовища на діяльність підприємства з метою застосування в стратегічному управлінні»

Мета даної курсової роботи – дослідження факторів, що відображають довгострокову прибутковість підприємства, на які це підприємство може впливати через встановлення ефективних комунікацій.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Відповідно до умов функціонування підприємства узагальнити суть факторів проміжного середовища та визначити об'єкт, предмет, мету роботи й методи її досягнення.
2. Охарактеризувати фактори проміжного середовища, що впливають на діяльність підприємства.
3. Побудувати модель «галузевої структури» та визначити її складові.
4. Описати методи оцінки «галузевих бар'єрів» відповідно до характеристики конкурентних сил у моделі М. Портера.
5. Узагальнити методіку дослідження впливу конкурентних сил на формування стратегії управління підприємством.
6. Сформулювати рекомендації до розробки чіткої політики в подоланні бар'єрів на шляху формування стратегії управління підприємством.
7. Узагальнити результати проведеного аналізу, зробити висновки до курсової роботи.
8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- виділяти найбільш значущі фактори проміжного середовища та їх вплив на формування стратегії управління підприємством;
- застосовувати метод оцінки «галузевих бар'єрів» відповідно до характеристики конкурентних сил у моделі М. Портера;
- розробляти рекомендації щодо подолання бар'єрів у формуванні стратегічних завдань підприємства.

Тема 3 «Аналіз факторів впливу внутрішнього середовища на діяльність підприємства з метою застосування в стратегічному управлінні»

Мета даної курсової роботи – дослідження факторів, що формують довгострокову прибутковість підприємства і перебувають під безпосереднім контролем керівників та персоналу підприємства.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Відповідно до умов функціонування підприємства узагальнити суть факторів внутрішнього середовища та визначити об'єкт аналізу, його предмет, мету та шляхи її досягнення.
2. Навести й описати структуру внутрішнього середовища та його особливості.

3. Описати функції внутрішнього середовища підприємства.
  4. Дослідити фактори і показники внутрішнього середовища та їх вплив на формування стратегії діяльності підприємства.
  5. Описати підходи, що використовуються для визначення виробничого потенціалу підприємства та формування його стратегії.
  6. Розробити рекомендації до визначення «критичних точок» у функціонуванні підприємства та стратегічному управлінні ним для встановлення пріоритетів у розв'язанні стратегічних проблем.
  7. Узагальнити результати аналізу й зробити висновки до курсової роботи.
  8. Дати опис бібліографічних джерел.
- На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:
- структурувати внутрішнє середовище підприємства;
  - виділяти фактори й показники внутрішнього середовища та оцінювати їх вплив на формування стратегії підприємства;
  - на основі підходів, що використовуються для визначення виробничого потенціалу підприємства, розробляти рекомендації до виявлення „критичних точок” у функціонуванні підприємства та стратегічному управлінні ним.

Тема 4 «Види змін та методи їх прогнозування в середовищі підприємства для формування стратегії управління»

Мета цієї курсової роботи – узагальнення видів стратегічних змін в середовищі підприємства і методів їх прогнозування, вплив цих факторів на стратегію управління підприємством.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Відповідно до стратегії підприємства узагальнити суть видів змін у його середовищі та методи прогнозування цих змін і визначити об'єкт, предмет, мету дослідження та завдання курсової роботи.
  2. Описати методіку прогновної екстраполяції, шляхи її використання в прогнозуванні стратегічних змін у середовищі підприємства.
  3. Описати експертні методи прогнозування стратегічних змін у середовищі підприємства.
  4. Розкрити суть морфологічного аналізу та його використання при прогнозуванні стратегічних змін у середовищі підприємства.
  5. Описати методи прогнозного сценарію та шлях їх використання при прогнозуванні стратегічних змін у середовищі підприємства.
  6. Розробити рекомендації до вибору виду можливих стратегічних змін та методу їх прогнозування у середовищі підприємства й оцінки сили їхнього впливу на стратегію підприємства.
  7. Узагальнити результати дослідження, зробити висновки до курсової роботи.
  8. Дати опис бібліографічних джерел.
- На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:
- адаптувати методи прогнозування до оцінки сили впливу факторів середовища та стратегічне управління підприємством;

- використовувати методи прогнозування при оцінці сил впливу факторів середовища на результати діяльності підприємства;
- розробляти рекомендації до вибору виду можливих стратегічних змін та методу їхнього прогнозування у середовищі підприємства.

Тема 5 «Оцінка конкурентоспроможності підприємства на основі теорії ефективної конкуренції»

Мета даної курсової роботи – дослідження факторів, які визначають кількісні показники конкурентоспроможності підприємства.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Відповідно до умов функціонування підприємства розкрити суть видів конкуренції, що притаманні підприємству, визначити об'єкт і предмет дослідження, мету й шляхи її досягнення.
2. Виконати дослідження конкурентоспроможності підприємства на основі показників ефективності його виробничої діяльності.
3. Виконати дослідження конкурентоспроможності підприємства на основі показників його фінансового стану.
4. Виконати дослідження конкурентоспроможності підприємства на основі показників ефективності організації збуту та просування виробленої продукції на ринок.
5. Виконати дослідження конкурентоспроможності підприємства на основі показників якості виробленої продукції.
6. Сформулювати рекомендації до оцінювання конкурентоспроможності підприємства на основі теорії ефективної конкуренції.
7. Узагальнити результати дослідження, зробити висновки до курсової роботи.
8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- виділяти найбільш значущі показники, що визначають конкурентоспроможність підприємства;
- розраховувати показники конкурентоспроможності підприємства;
- розробляти рекомендації до оцінки критеріїв, які визначають конкурентоспроможність підприємства.

Тема 6 «Оцінка конкурентної позиції підприємства методом конкурентних переваг»

Мета даної курсової роботи – дослідження факторів для визначення конкурентоспроможності підприємства на основі теорії конкурентних переваг.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Відповідно до умов функціонування підприємства узагальнити суть методу конкурентних переваг і визначити об'єкт дослідження, його предмет, мету й шляхи її досягнення.
2. Виконати дослідження конкурентоспроможності підприємства на основі формування зовнішньої конкурентної переваги.

3. Виконати дослідження конкурентоспроможності підприємства на основі формування внутрішньої конкурентної переваги.

4. Описати бенчмаркінг як інструмент встановлення конкурентоспроможності підприємства.

5. Узагальнити підходи до оцінки й створення програм постійного підвищення конкурентоспроможності підприємства на основі бенчмаркінгу.

6. Сформулювати рекомендації до оцінювання конкурентної позиції підприємства методом конкурентних переваг.

7. Узагальнити результати дослідження, зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

– виділяти найбільш значущі конкурентні переваги підприємства;
– застосовуючи принципи бенчмаркінгу, виділяти для підприємства його найбільш ефективні різновиди;

– розробляти рекомендації до створення програми постійного підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Тема 7 «Управління стратегією підприємства на основі використання матриці «зростання – частка ринку» Бостонської консультаційної групи (БКГ)»

Мета даної курсової роботи – узагальнення підходу до аналізу портфеля (вибору варіантів) інвестицій при управлінні стратегією підприємства на основі матриці БКГ.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити сутність аналізу портфеля інвестицій при розробці стратегії підприємства та управлінні нею, визначити об'єкт аналізу, його предмет, мету та шляхи її досягнення.

2. Визначити етапи проведення аналізу портфеля інвестицій при розробці стратегії підприємства та управлінні нею.

3. Описати механізм застосування матриці БКГ «зростання – частка ринку» при розробці стратегії підприємства та управлінні нею.

4. Охарактеризувати товари й маркетингові стратегії згідно з матрицею БКГ.

5. Узагальнити переваги й недоліки матриці БКГ.

6. Сформулювати рекомендації до впровадження матриці БКГ в управління стратегією підприємства.

7. Узагальнити результати аналізу, зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

– визначати етапи аналізу портфеля інвестицій при розробці стратегії підприємства та управлінні нею;

– розробляти механізм застосування матриці БКГ при розробці стратегії підприємства та управлінні нею;

– розробляти рекомендації щодо впровадження підходів матриці БКГ до управління стратегією підприємства.

Тема 8 «Управління стратегією підприємства на основі використання матриці «привабливість – конкурентоспроможність» компаній «Дженерал Електрик – Мак Кінзі»

Мета даної курсової роботи – узагальнення підходу до аналізу портфеля (вибору варіантів) інвестицій при управлінні стратегією підприємства на основі матриці компаній «Дженерал Електрик – Мак Кінзі».

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити сутність аналізу портфеля інвестицій при розробці стратегії підприємства та управлінні нею, визначити об'єкт аналізу, його предмет, мету й методи її досягнення.

2. Визначити етапи проведення аналізу портфеля інвестицій при розробці стратегії підприємства та управлінні нею.

3. Описати механізм застосування матриці «привабливість – конкурентоспроможність» компаній «Дженерал Електрик – Мак Кінзі» при розробці стратегії підприємства та управлінні нею.

4. Навести характеристику та описати чинники привабливості ринку і стратегічного становища підприємства відповідно до підходу, що закладений у матриці компаній «Дженерал Електрик – Мак Кінзі».

5. Узагальнити переваги та недоліки матриці компаній «Дженерал Електрик – Мак Кінзі».

6. Сформулювати рекомендації до впровадження матриці компаній «Дженерал Електрик – Мак Кінзі» в управління стратегією підприємства.

7. Узагальнити результати аналізу й зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти:*

– визначати етапи аналізу портфеля інвестицій при розробці стратегії підприємства та управлінні нею;

– розробляти механізм застосування матриці фірм «Дженерал Електрик – Мак Кінзі» в управлінні стратегією;

– розробляти рекомендації до впровадження підходів матриці фірм «Дженерал Електрик – Мак Кінзі» в управління стратегією підприємства.

Тема 9 «Управління стратегією підприємства на основі використання матриці «життєвого циклу підприємства» фірми «Артур Д. Літле (АДЛ/ЛС)»

Мета даної курсової роботи – узагальнення підходу до аналізу портфеля (вибору варіантів) інвестицій при управлінні стратегією підприємства на основі матриці фірми АДЛ/ЛС.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть аналізу портфеля інвестицій при розробці стратегії підприємства та управлінні нею, визначити об'єкт аналізу, його предмет, мету й шляхи її досягнення.

2. Визначити етапи проведення аналізу портфеля інвестицій при розробці стратегії підприємства та управлінні нею.

3. Описати механізм застосування матриці «життєвий цикл підприємства» фірми АДЛ/ЛС при розробці стратегії підприємства та управлінні нею.

4. Охарактеризувати конкурентні позиції підприємства, які використовуються в матриці фірми АДЛ/ЛС.

5. Узагальнити етапи стратегічного управління підприємством та визначити уточнені стратегії підприємства відповідно до методики, що використовується в матриці фірми АДЛ/ЛС.

6. Сформулювати рекомендації до впровадження матриці фірми АДЛ/ЛС в управління стратегією підприємства.

7. Узагальнити результати аналізу й зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

– визначати етапи аналізу портфеля інвестицій при розробці стратегії підприємства та управлінні нею;

– розробляти механізм застосування матриці фірми АДЛ/ЛС в управлінні стратегією підприємства;

– розробляти рекомендації до впровадження підходів матриці фірми АДЛ/ЛС в управління стратегією підприємства.

Тема 10 «Управління корпоративною стратегією підприємства»

Мета даної курсової роботи – узагальнення диверсифікаційних заходів на підприємстві, які запроваджуються для зміцнення його позицій у різних галузях промисловості, і підходів, що використовуються для управління на загальнокорпоративному рівні.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть і призначення корпоративної стратегії, спрямованої на диверсифікацію підприємства та визначити об'єкт дослідження, його предмет, мету та шляхи її досягнення.

2. Описати конкретні заходи підприємства для досягнення диверсифікації та її ефективності.

3. Визначити шляхи поліпшення показників роботи в галузі, де вже діє підприємство.

4. Обґрунтувати способи отримання синергічного ефекту серед споріднених підрозділів підприємства і перетворення його в конкурентну перевагу.

5. Перелічити інвестиційні пріоритети підприємства і напрями переливання його ресурсів у найбільш перспективні галузі.

6. Сформулювати рекомендації до використання корпоративної стратегії, спрямованої на диверсифікацію підприємства.

7. Узагальнити результати аналізу, зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- визначати заходи підприємства для досягнення диверсифікації на загальнокорпоративному рівні;
- розробляти заходи з диверсифікації підрозділів підприємства та оцінювати їх ефективність;
- розробляти рекомендації до використання корпоративної стратегії, спрямованої на диверсифікацію підприємства.

Тема 11 «Управління діловою стратегією підприємства»

Мета даної курсової роботи – узагальнення заходів, підходів і напрямів стратегічного управління окремими сферами діяльності підприємства для досягнення найкращих результатів.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть і призначення ділової стратегії підприємства, визначити об'єкт дослідження, його предмет, мету та шляхи її досягнення.
2. Сформулювати основні конкурентні підходи до розробки ділової стратегії підприємства.
3. Описати заходи підприємства, пов'язані із реагуванням на стратегічні зміни, які відбуваються в галузі, економіці та інших соціально значимих сферах.
4. Розробити конкурентоспроможні заходи та дії, які можуть дати довгострокову перевагу перед конкурентами.
5. Сформулювати стратегічні проблеми, що є актуальними в даний час для підприємства, та визначити механізм їх вирішення.
6. Сформулювати рекомендації до використання ділової стратегії в управлінні підприємством.
7. Узагальнити результати аналізу, зробити висновки до курсової роботи.
8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- визначати стратегічні дії підприємства, що необхідні для кожної функціональної сфери діяльності з метою підтримки його конкурентоспроможності;
- розробляти заходи, що базуються на конкурентних перевагах підприємства;
- розробляти рекомендації до використання ділової стратегії в управлінні підприємством.

Тема 12 «Управління функціональною стратегією підприємства»

Мета даної курсової роботи – узагальнення підходів і дій підприємства для забезпечення управління окремими його підрозділами.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть і призначення функціональної стратегії підприємства, визначити об'єкт, предмет, мету дослідження.
2. Описати стратегію маркетингової діяльності підприємства та визначити її ефективність.
3. Описати операційну стратегію підприємства і визначити її ефективність.

4. Описати інноваційну стратегію підприємства, визначити її ефективність.
5. Описати фінансову стратегію підприємства та визначити її ефективність.
6. Сформулювати рекомендації до застосування аспектів функціональної стратегії в управлінні підприємством.
7. Узагальнити результати дослідження, зробити висновки до курсової роботи.
8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- визначати підходи, необхідні заходи й практичні кроки в управлінні функціональною стратегією окремого підрозділу підприємства;
- розробляти плани, що містять необхідні функціональні заходи для підтримки ділової стратегії підприємства і досягнення його мети;
- розробляти рекомендації до застосування функціональних стратегій в управлінні окремими підрозділами підприємства.

Тема 13 «Управління стратегією концентрованого зростання виробництва на підприємстві»

Мета даної курсової роботи – узагальнення групи еталонних стратегій, що формують управління змінами у виробництві продукції підприємства.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть і призначення стратегій концентрованого зростання, пов'язаних із змінами у випуску продукції підприємством або на ринку в цілому, визначити об'єкт, предмет, мету і завдання аналізу.
2. Описати загальні підходи до формування еталонних стратегій підприємства та визначити галузі їх застосування.
3. Розглянути стратегію посилення позицій підприємства на ринку та визначити можливі способи її реалізації.
4. Описати стратегію розвитку ринку й окреслити можливі способи її реалізації.
5. Прослідкувати стратегію розвитку виробництва окремого продукту та визначити можливі способи її реалізації.
6. Сформулювати рекомендації до запровадження стратегій концентрованого зростання в управлінні підприємством.
7. Узагальнити результати аналізу, зробити висновки до курсової роботи.
8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- визначати практичні заходи підприємства в управлінні стратегією концентрованого зростання на основі поліпшення продукції або становища на існуючому ринку;
- розробляти механізм управління стратегією концентрованого зростання;
- розробляти рекомендації до запровадження стратегії концентрованого зростання в управлінні підприємством.

Тема 14 «Управління стратегією інтегрованого зростання виробництва на підприємстві»

Мета даної курсової роботи – узагальнення групи еталонних стратегій, спрямованих на управління розширенням підприємства шляхом додавання нових структур.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть і призначення стратегій інтегрованого зростання та визначити об'єкт, предмет, мету дослідження і конкретні шляхи його втілення.
2. Описати основні фактори, що зумовлюють вибір стратегії інтегрованого зростання на базі зворотної вертикальної інтеграції.
3. Охарактеризувати стратегію зворотної вертикальної інтеграції підприємства, спрямованої на зростання виробництва за рахунок придбання підприємств-постачальників або посилення контролю над ними.
4. Перелічити основні фактори, що зумовлюють вибір стратегії інтегрованого зростання на базі вертикальної інтеграції, яка спрямована до споживача.
5. Охарактеризувати стратегію розвитку підприємства на базі вертикальної інтеграції, спрямованої до споживача.
6. Сформулювати рекомендації до запровадження стратегії інтегрованого зростання в управлінні підприємством.
7. Узагальнити результати дослідження, зробити висновки до курсової роботи.
8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- визначати практичні заходи підприємства в управлінні стратегією інтегрованого зростання на основі вертикальної інтеграції;
- розробляти механізм управління стратегією інтегрованого зростання;
- розробляти рекомендації до запровадження стратегії інтегрованого зростання в управлінні підприємством.

Тема 15 «Управління стратегією диверсифікованого зростання виробництва на підприємстві»

Мета даної курсової роботи – узагальнення групи еталонних стратегій, спрямованих на управління диверсифікацією діяльності підприємства на ринку або в рамках галузі.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть і призначення стратегій диверсифікованого зростання і визначити об'єкт, предмет, мету дослідження та шляхи його втілення.
2. Описати основні фактори, що зумовлюють вибір стратегії диверсифікованого зростання виробництва в межах окремого підприємства.
3. Охарактеризувати стратегію центрованої диверсифікації виробництва на підприємстві.
4. Дати характеристику стратегії горизонтальної диверсифікації на основі виробництва нової продукції, що потребує використання нової виробничої технології.

5. Описати стратегію конгломеративної диверсифікації виробництва на підприємстві.

6. Сформулювати рекомендації до запровадження стратегії диверсифікованого зростання в управлінні підприємством.

7. Узагальнити результати дослідження, зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

– визначати практичні заходи підприємства в управлінні стратегією диверсифікованого зростання;

– розробляти механізм управління стратегією диверсифікованого зростання;

– розробляти рекомендації до запровадження стратегії диверсифікованого зростання в управлінні підприємством.

Тема 16 «Управління стратегією скорочення виробництва на підприємстві»

Мета даної курсової роботи – узагальнення групи еталонних стратегій, спрямованих на управління скороченням виробництва підприємства на основі максимального одержання доходів від його діяльності у короткостроковій перспективі, скорочення розмірів бізнесу.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть і призначення стратегій скорочення виробництва та визначити об'єкт, предмет, мету дослідження й окреслити шляхи його втілення.

2. Охарактеризувати стратегію ліквідації виробництва на підприємстві.

3. Дати характеристику стратегії максимального одержання доходів підприємства у короткостроковій перспективі.

4. Охарактеризувати стратегію скорочення розмірів підприємства і меж ведення бізнесу.

5. Дати характеристику стратегії скорочення витрат у діяльності підприємства.

6. Сформулювати рекомендації до запровадження стратегії скорочення виробництва в управлінні підприємством.

7. Узагальнити результати дослідження, зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

– визначати практичні заходи підприємства в управлінні стратегією скорочення виробництва;

– розробляти механізм управління стратегією скорочення виробництва на підприємстві;

– розробляти рекомендації до запровадження стратегії скорочення виробництва в управлінні підприємством.

Тема 17 «Управління стратегією лідерства у мінімізації витрат підприємства»

Мета даної курсової роботи – узагальнення конкурентного підходу до формування стратегії, яка ґрунтується на низьких повних витратах підприємства.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть і призначення стратегії лідерства у мінімізації витрат підприємства та визначити об'єкт, предмет, мету дослідження та шляхи його втілення.
2. Описати напрями, за якими підприємство може досягти переваги у мінімізації витрат.
3. Навести приклади ситуацій, коли можливо застосувати стратегію виробництва з низькими витратами.
4. Навести приклади ситуацій, коли можливо запровадити стратегію лідерства у мінімізації витрат.
5. Визначити переваги й недоліки стратегії низьких витрат.
6. Сформулювати рекомендації до запровадження стратегії лідерства у мінімізації витрат в управлінні підприємством.
7. Узагальнити результати аналізу, зробити висновки до курсової роботи.
8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- визначати практичні заходи підприємства в управлінні стратегією лідерства у мінімізації витрат;
- розробляти механізм управління стратегією лідерства у мінімізації витрат;
- розробляти рекомендації до запровадження стратегії лідерства у мінімізації витрат в управлінні підприємством.

Тема 18 «Управління стратегією широкої диференціації виробництва»

Мета даної курсової роботи – узагальнення конкурентного підходу до формування стратегії підприємства, яка ґрунтується на створенні продукції з властивостями, відмінними від продукції підприємств-конкурентів, що приваблює споживачів.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть і призначення стратегії широкої диференціації виробництва та визначити об'єкт, предмет, мету дослідження й шляхи його втілення.
2. Описати підходи підприємства до процесу диференціації виробництва.
3. Визначити й описати види цінностей підприємства, які забезпечують можливість успішної диференціації.
4. Розкрити й описати підхід до створення купівельної цінності продукції, що свідчить про такі її характеристики й особливості, які в майбутньому знизять сукупні витрати споживача на використання продукції.
5. Розкрити й описати підхід до створення купівельної цінності продукції, що свідчить про такі її особливості, які в майбутньому підвищать результативність застосування продукції споживачем.

6. Розкрити й описати підхід до створення купівельної цінності продукції, що відображає такі її риси, які підвищують ступінь задоволення споживачів, але не за рахунок економії, а яким-небудь іншим чином.

7. Узагальнити результати дослідження, зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

– визначати практичні заходи підприємства в управлінні стратегією широкої диференціації;

– розробляти механізм управління стратегією широкої диференціації;

– розробляти рекомендації до запровадження стратегії широкої диференціації в управління підприємством.

Тема 19 «Управління стратегією оптимальних витрат виробництва»

Мета даної курсової роботи – узагальнення конкурентного підходу до формування стратегії, яка передбачає надання покупцям більше цінностей.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть і призначення стратегії оптимальних витрат та встановити об'єкт, предмет, мету дослідження та шляхи його втілення.

2. Описати підходи до позиціонування продукції підприємства за шкалою «якість – обслуговування – характеристики – привабливість».

3. Сформулювати й описати характерні риси підприємства, яке успішно реалізує стратегію оптимальних виробничих витрат.

4. Зробити опис та пояснити суть конкурентного підходу, який передбачає низькі виробничі витрати й передові позиції у виробництві певної продукції, що визнана за кращу в галузі.

5. Пояснити й описати недоліки та переваги стратегії оптимальних витрат.

6. Сформулювати рекомендації до використання стратегії оптимальних витрат в управлінні підприємством.

7. Узагальнити результати дослідження, зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

– визначати практичні заходи підприємства в управлінні стратегією оптимальних витрат;

– розробляти механізм управління стратегією оптимальних витрат;

– розробляти рекомендації до запровадження стратегії оптимальних витрат в управління підприємством.

Тема 20 «Управління стратегією фокусування діяльності підприємства на обмеженому сегменті ринку»

Мета даної курсової – узагальнення конкурентного підходу до управління стратегією, яка передбачає орієнтацію підприємства на обмежену специфічну частину ринку.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть і призначення сфокусованої стратегії підприємства та визначити об'єкт, предмет, мету дослідження та шляхи його реалізації.
2. Сформулювати й описати декілька версій стратегії фокусування діяльності підприємства.
3. Сформулювати й описати умови привабливості та ризикованості сфокусованої стратегії.
4. Зробити опис наступальних стратегічних заходів та встановити їхній зв'язок із сфокусованою стратегією діяльності підприємства.
5. Описати захисні стратегічні заходи та встановити їхній зв'язок із сфокусованою стратегією діяльності підприємства.
6. Сформулювати рекомендації до запровадження сфокусованої стратегії в управління підприємством.
7. Узагальнити результати дослідження, зробити висновки до курсової роботи.
8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти:*

- визначати практичні заходи підприємства в управлінні сфокусованою стратегією;
- розробляти механізм управління сфокусованою стратегією;
- розробляти рекомендації до запровадження сфокусованої стратегії в управління підприємством.

Тема 21 «Управління стратегією упередження переходу споживачів на продукцію конкуруючого підприємства»

Мета даної курсової роботи – узагальнення конкурентного підходу до управління стратегією, яка враховує можливість виникнення у споживача додаткових витрат, пов'язаних з придбанням продукції конкуруючого підприємства.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть і призначення стратегії упередження та визначити об'єкт, предмет, мету дослідження та шляхи його реалізації.
2. Описати ситуації, що характеризують додаткові витрати споживача при переході його на придбання продукції конкуруючого підприємства.
3. Визначити рівні стратегічного аналізу, що необхідні для розробки стратегії упередження переходу споживачів на придбання продукції конкуруючого підприємства.
4. Визначити фактори ризику та описати ситуації, за яких ризики упередження збільшуються.
5. Описати особливості планування стратегії упередження.
6. Сформулювати рекомендації до запровадження стратегії упередження в управління підприємством.
7. Узагальнити результати проведеного аналізу, зробити висновки до курсової роботи.
8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- визначати практичні заходи підприємства в управлінні стратегією упередження;
- розробляти механізм управління стратегією упередження;
- розробляти рекомендації до запровадження стратегії упередження в управління підприємством.

Тема 22 «Стратегічне планування в управлінні підприємством»

Мета даної курсової роботи – узагальнення адаптивного процесу, за допомогою якого здійснюється регулярна розробка й корекція системи формалізованих планів, перегляд системи заходів для їх виконання на основі безперервного контролю та оцінки змін, які відбуваються у внутрішньому та зовнішньому стосовно підприємства середовищі.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть і призначення стратегічного планування та встановити об'єкт, предмет, мету дослідження та шляхи його реалізації.
2. Описати основні принципи стратегічного планування діяльності підприємства.
3. Визначити бар'єри стратегічного планування та заходи для їх подолання.
4. Описати моделі стратегічного планування управління підприємством.
5. Охарактеризувати зміст стратегічного плану управління підприємством.
6. Сформулювати рекомендації до характеристики підсистеми стратегічного планування на підприємстві.
7. Узагальнити результати проведеного дослідження, зробити висновки до курсової роботи.
8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- визначати заходи для подолання бар'єрів стратегічного планування;
- характеризувати особливості побудови підсистеми стратегічного планування на підприємстві;
- знати структуру і складати орієнтовний стратегічний план управління підприємством.

Тема 23 «Стратегічні плани, проекти та програми управління підприємством»

Мета даної курсової роботи – узагальнення відмінностей стратегічних планів і програм, особливостей формування та сфери застосування стратегічних програм, критеріїв і цільових оцінок стратегічних проектів.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть стратегічного плану, проекту і програми та визначити об'єкт, предмет, мету дослідження та шляхи його реалізації.

2. Визначити основні відмінності документів стратегічного типу: плану, проекту, програми; розкрити роль стратегічного плану в організації виконання програм і проектів.

3. Описати особливості формування та сфери застосування стратегічних програм.

4. Визначити відмінності стратегічних проектів управління підприємством від стратегічних документів іншого типу.

5. Узагальнити критерії та цільові оцінки стратегічних проектів.

6. Сформулювати рекомендації для характеристики структури стратегічного плану, проекту та програми.

7. Узагальнити результати дослідження, зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

– характеризувати структуру стратегічного плану, проекту та програми управління підприємством;

– розуміти зв'язок між стратегічними і поточними планами підприємства;

– розраховувати показники для окремих розділів стратегічного плану, проекту й програми управління підприємством.

Тема 24 «Забезпечення стратегічного управління підприємством на основі внесення змін у його організаційну структуру управління»

Мета даної курсової роботи – розробка управлінських рішень щодо формування організаційних структур управління (ОСУ) підприємством стратегічного типу.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть взаємодії «стратегія – структура» та визначити об'єкт, предмет, мету дослідження та шляхи його реалізації.

2. Визначити архетипи ОСУ, їх зв'язок з «життєвим циклом» підприємства, суть взаємодії «стратегія – структура», переваги й недоліки різних підходів до побудови цієї системи.

3. Визначити зв'язок між типом ОСУ та типом реакції підприємства на зовнішнє середовище.

4. Описати теорії організаційного проектування і можливості їх використання в стратегічному управлінні.

5. Описати технологію формування адекватних і неадекватних «стратегічних ОСУ», перелічити їхні ознаки.

6. Сформулювати управлінські рішення для забезпечення стратегічного управління на основі внесення змін у його організаційну структуру управління.

7. Узагальнити результати проведеного аналізу, зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- будувати схеми ОСУ різних типів і характеризувати особливості функціонування кожної з них;
- проводити організаційний аналіз діючих ОСУ з використанням різних підходів і методів;
- формувати ОСУ, що відповідають вимогам запровадження стратегічного управління на підприємстві.

Тема 25 «Організаційна культура підприємства як об'єкт управління стратегічними змінами»

Мета даної курсової роботи – узагальнення системи культурних цінностей підприємства та виявлення комплексу взаємопов'язаних факторів, що визначають напрями й умови діяльності його персоналу в стратегічному управлінні.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть організаційної культури підприємства та визначити об'єкт, предмет, мету дослідження й шляхи його реалізації.
2. Визначити та описати фактори, які формують організаційну культуру підприємства.
3. Описати прояви організаційної культури та показати їх зв'язок із системою цінностей підприємства.
4. Визначити послідовність дій підприємства залежно від зміни організаційної культури в процесі управління його стратегією.
5. Сформулювати заходи керівника-стратега, спрямовані на підтримку організаційної культури підприємства.
6. Сформулювати заходи керівництва підприємства для сприйняття персоналом змін в організаційній культурі відповідно до обраної стратегії.
7. Узагальнити результати проведеного аналізу, зробити висновки до курсової роботи.
8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- визначати фактори, які формують організаційну культуру підприємства;
- визначати заходи керівництва підприємства, спрямовані на гармонізацію змін в організаційній культурі відповідно до обраної стратегії;
- розробляти рекомендації щодо відповідності між організаційною культурою і підсистемою стратегічного управління підприємством.

Тема 26 «Стратегічний контроль в управлінні підприємством»

Мета даної курсової роботи – узагальнення управлінської діяльності на підприємстві, що полягає в аналізі та оцінюванні процесу стратегічного управління на шляху досягнення поставлених завдань і застосування обраних стратегій з позицій стратегічного контролю.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть стратегічного контролю на підприємстві та визначити об'єкт, предмет, мету дослідження та шляхи його реалізації.

2. Визначити стандарти для контролю конкурентної стратегії підприємства.
  3. Визначити особливості стратегічного контролю в управлінні підприємством.
  4. Описати основні етапи стратегічного контролю.
  5. Описати підсистеми стратегічного контролю на підприємстві.
  6. Сформулювати для підприємства рекомендації до діяльності робочої групи з контролю над виконанням стратегічної програми.
  7. Узагальнити результати проведеного аналізу, зробити висновки до курсової роботи.
  8. Дати опис бібліографічних джерел.
- На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:
- визначати стандарти для контролю конкурентної стратегії підприємства;
  - складати план стратегічного контролю;
  - розробляти рекомендації до діяльності робочої групи з контролю над виконанням стратегічної програми підприємства.

Тема 27 «Управління реакцією персоналу підприємства на стратегічні заходи та засоби подолання опору змінам»

Мета даної курсової роботи – узагальнення структурних і динамічних характеристик міжособових, групових, міжгрупових та організаційних взаємовідносин усередині підприємства та поза його межами.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть управління реакцією персоналу підприємства на стратегічні заходи та окреслити засоби подолання опору змінам, визначити об'єкт, предмет, мету дослідження та шляхи його реалізації.
  2. Дати загальну характеристику угруповань на підприємстві та визначити критерії виділення груп.
  3. Узагальнити сутність і форми „опору змінам”, характерного для персоналу підприємства, і його врахування в стратегічному управлінні.
  4. Виділити й описати „суб'єктивну складову”, що входить у визначення й виконання окремих стратегічних заходів підприємства.
  5. Описати дії персоналу підприємства, що свідчать про формування позитивної динаміки на шляху до підтримки змін.
  6. Сформулювати рекомендації керівництву підприємства щодо забезпечення мотивованості персоналу на підтримку змін.
  7. Узагальнити результати проведеного аналізу, зробити висновки до курсової роботи.
  8. Дати опис бібліографічних джерел.
- На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:
- визначати методи управління змінами на підприємстві;
  - визначати системи мотивації, методи і порядок формування „стратегічної поведінки” персоналу для забезпечення стратегічного управління;

– розробляти заходи щодо шляхів подолання опору змінам з боку персоналу на підприємстві.

Тема 28 «Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління підприємством»

Мета даної курсової роботи – узагальнення особливостей стратегічної інформації, джерел і методів її отримання, а також функціонування інформаційної системи стратегічного управління підприємством.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть інформаційно-аналітичного забезпечення стратегічного управління підприємством та визначити об'єкт, предмет, мету дослідження та шляхи його реалізації.
2. Описати особливості стратегічної інформації, джерела й методи її отримання.
3. Узагальнити специфічні риси інформаційної системи стратегічного управління підприємством.
4. Описати систему облікових, контрольних та аналітичних показників, що використовуються в стратегічному управлінні підприємством.
5. Перелічити переваги й недоліки різних систем інформаційно-аналітичного супроводу стратегічного управління підприємством.
6. Сформулювати заходи щодо підвищення економічної ефективності інформаційно-аналітичного супроводу стратегічного управління.
7. Узагальнити результати проведеного аналізу, зробити висновки до курсової роботи.
8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- визначати особливості стратегічної інформації, джерела й методи її отримання;
- розраховувати відповідні показники, що використовуються в системі стратегічного обліку, контролю та аналізу діяльності підприємства;
- розробляти заходи щодо підвищення ефективності інформаційно-аналітичного супроводу стратегічного управління підприємством.

Тема 29 «Фінансово-економічний механізм стратегічного управління підприємством»

Мета даної курсової роботи – узагальнення підходів до формування і реалізації комплексної стратегії розвитку підприємства, в якій поєднуються всі напрями діяльності економічного блоку системи управління.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть фінансово-економічного механізму забезпечення стратегічного управління, визначити об'єкт, предмет, мету дослідження та шляхи його реалізації.
2. Виявити й описати протиріччя між змістом і вимогами ресурсних та продуктових стратегій і фінансовими стратегіями та окреслити методи їх усунення.

3. Описати механізм поточного й стратегічного бюджетування, а також методи й джерела формування стратегічних фондів на підприємстві.

4. Перелічити економічні показники, на основі яких формується бюджет підприємства.

5. Описати економічні відносини між окремими підрозділами підприємства в умовах стратегічного управління та визначити способи їх поліпшення.

6. Сформулювати вимоги до фінансового забезпечення стратегічного управління підприємством.

7. Узагальнити результати проведеного аналізу, зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- розробляти бюджети різних типів;
- оформляти фінансові документи для стратегічних планів і програм;
- обґрунтовувати вимоги до фінансового забезпечення стратегічного управління підприємством.

Тема 30 «Управління реалізацією стратегії на підприємстві»

Мета даної курсової роботи – узагальнення підходів до управління реалізацією стратегії на підприємстві в умовах стратегічних змін та опору цим змінам з боку персоналу.

Завдання на курсову роботу з цієї теми:

1. Узагальнити суть підходів до управління реалізацією стратегії на підприємстві та визначити об'єкт, предмет, мету дослідження та шляхи його здійснення.

2. Узагальнити й описати етапи реалізації нової стратегії підприємства.

3. Визначити завдання, що пов'язані з реалізацією стратегії підприємства.

4. Описати стратегічні зміни, пояснити позитивні й негативні фактори, що супроводжують запровадження цих змін.

5. Розкрити й описати типи опору стратегічним змінам на підприємстві з боку персоналу.

6. Узагальнити методи впровадження змін на підприємстві і підходи до подолання опору стратегічним змінам з боку персоналу.

7. Узагальнити результати дослідження, зробити висновки до курсової роботи.

8. Дати опис бібліографічних джерел.

На основі виконання курсової роботи з даної теми *студент повинен уміти*:

- визначати завдання, що пов'язані з реалізацією нової стратегії підприємства і подолання опору стратегічним змінам з боку працівників;
- виявляти стратегічні зміни й фактори сприяння проведенню цих змін;
- використовувати на практиці методи впровадження змін на підприємстві й узагальнювати підходи до подолання опору стратегічним змінам з боку працівників.

5. Рекомендації до оформлення окремих елементів курсової роботи

Зміст розташовують з нової сторінки. До змісту включають: вступ; послідовно перелічені назви розділів і пунктів; висновки; перелік посилань; назви додатків і номери сторінок, на яких починається матеріал. Зміст складають, якщо курсова роботи має не менше ніж два розділи.

Вступ розташовують з нової сторінки. У ньому викладають:

- суть питання, що розглядається, та його зв'язок з об'єктом діяльності магістра або спеціаліста з економіки підприємства;
- об'єкт, предмет та мету роботи;
- обґрунтування актуальності теми;
- конкретизацію завдань роботи.

Основні розділи пояснювальної записки подаються в такій послідовності:

- номер, назва розділу, номери і назви його пунктів;
- теоретичні відомості, необхідні для виконання завдань курсової роботи;
- вирішення конкретних практичних завдань, сформульованих у пунктах, з посиланням на літературні джерела, що наведені в рекомендованому переліку.

Висновки вміщують після викладу розділів основної частини курсової роботи, починаючи з нової сторінки. В них оцінюють результати курсової роботи, визначають ступінь новизни, практичне і наукове значення результатів та по-дальший їх розвиток. Текст висновків поділяють на пункти.

Перелік посилань до основної частини починають з нової сторінки. Бібліографічні описи подають у порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті курсової роботи.

Додатки містять матеріал, який є необхідним для інформаційної повноти курсової роботи, але не може бути в ній розміщений через великий обсяг.

6. Перелік питань для підготовки до захисту курсової роботи

Тема 1 «Аналіз факторів впливу зовнішнього середовища на діяльність підприємства з метою застосування у стратегічному управлінні»:

- Що являє собою зовнішнє по відношенню до підприємства середовище, фактори якого прямо впливають на стратегію підприємства?
- Що являє собою зовнішнє по відношенню до підприємства середовище, фактори якого опосередковано впливають на стратегію підприємства?
- Які моделі зовнішнього середовища підприємства застосовуються в стратегічному управлінні?
- Які аналітичні методи використовуються для оцінки зовнішнього середовища?
- Інші питання.

Тема 2 «Аналіз факторів впливу проміжного середовища на діяльність підприємства з метою застосування в стратегічному управлінні»:

- Які фактори відображають довгострокову прибутковість підприємства?
- Що являє собою модель «галузевої структури» та які її складові?
- Що являє собою метод оцінки «галузевих бар'єрів» та як він пов'язаний з характеристиками конкурентних сил у моделі М. Портера?
- Який вплив виявляють конкурентні сили на формування стратегій підприємства?
- Інші питання.

Тема 3 «Аналіз факторів впливу внутрішнього середовища на діяльність підприємства з метою застосування в стратегічному управлінні»:

- Які особливості визначають структуру внутрішнього середовища підприємства?
- Як впливають фактори внутрішнього середовища на формування стратегії підприємства?
- Які підходи використовуються для визначення виробничого потенціалу підприємства та формування його стратегії?
- Які фактори внутрішнього середовища формують довгострокову прибутковість підприємства?
- Інші питання.

Тема 4 «Види змін та методи їх прогнозування в середовищі підприємства для формування стратегії управління»:

- У чому полягає суть прогновної екстраполяції та її використання у прогнозуванні стратегічних змін у діяльності підприємства?
- Які експертні методи використовуються для прогнозування стратегічних змін у діяльності підприємства?
- У чому полягає суть морфологічного аналізу стратегічних змін у діяльності підприємства?
- У чому полягає суть методу прогнозного сценарію стратегічних змін у діяльності підприємства?
- Інші питання.

Тема 5 «Оцінка конкурентоспроможності підприємства на основі теорії ефективної конкуренції»:

- Які фактори визначають кількісні показники конкурентоспроможності підприємства?
- Які показники ефективності виробничої діяльності підприємства визначають його конкурентоспроможність?
- Які показники оцінки фінансового стану підприємства визначають його конкурентоспроможність?
- Які показники оцінки маркетингової діяльності підприємства визначають його конкурентоспроможність?
- Інші питання.

Тема 6 «Оцінка конкурентної позиції підприємства методом конкурентних переваг»:

- Які фактори конкурентних переваг визначають конкурентоспроможність підприємства?
- Що таке бенчмаркінг та як він використовується для визначення конкурентоспроможності?
- Які підходи використовуються для оцінювання конкурентоспроможності підприємства на основі бенчмаркінгу?
- Які використовуються підходи до створення програм постійного поліпшення конкурентоспроможності підприємства на основі бенчмаркінгу?
- Інші питання.

Тема 7 «Управління стратегією підприємства на основі використання матриці «зростання – частка ринку» Бостонської консультативної групи (БКГ)»:

- Які підходи використовуються до аналізу портфеля (вибору варіантів) інвестицій у стратегії підприємства на основі матриці БКГ?
- Які етапи дозволяють виконати аналіз портфеля інвестицій у стратегії підприємства?
- У чому проявляються переваги використання матриці БКГ у стратегічному управлінні підприємством?
- У чому проявляються негативні сторони використання матриці БКГ у стратегічному управлінні підприємством?
- Інші питання.

Тема 8 «Управління стратегією підприємства на основі використання матриці «привабливість – конкурентоспроможність» компаній «Дженерал Електрик – Мак Кінзі»:

- Які використовуються підходи до аналізу портфеля (вибору варіантів) інвестицій в управлінні стратегією підприємства на основі матриці компаній «Дженерал Електрик – Мак Кінзі»?
- У чому полягає суть механізму застосування матриці компаній «Дженерал Електрик – Мак Кінзі» при розробці стратегії підприємства?
- Які чинники привабливості ринку використовуються в матриці компаній «Дженерал Електрик – Мак Кінзі»?
- Які чинники стратегічного становища підприємства використовуються в матриці компаній «Дженерал Електрик – Мак Кінзі»?
- Інші питання.

Тема 9 «Управління стратегією підприємства на основі використання матриці «життєвого циклу підприємства» фірми «Артур Д. Літле (АДЛ/ЛС)»:

- Які підходи до аналізу портфеля інвестицій використовуються в управлінні стратегією підприємства на основі матриці фірми АДЛ/ЛС?

– У чому полягає суть механізму застосування матриці фірми АДЛ/ЛС для розробки стратегії підприємства та управління нею?

– Які конкурентні позиції підприємства використовуються в матриці фірми АДЛ/ЛС?

– Які етапи стратегічного управління підприємством використовуються в матриці фірми АДЛ/ЛС?

– Інші питання.

Тема 10 «Управління корпоративною стратегією підприємства»:

– Які конкретні заходи має запроваджувати підприємство для досягнення диверсифікації та ефективності?

– У чому полягають підходи до управління стратегією підприємством у досягненні загальнокорпоративних цілей?

– Які диверсифікаційні заходи впроваджує підприємство для утримання та зміцнення своїх позицій у різних галузях промисловості?

– Які існують інвестиційні пріоритети підприємства для перерозподілу його ресурсів у найбільш перспективні галузі?

– Інші питання.

Тема 11 «Управління діловою стратегією підприємства»:

– Які існують конкурентні підходи до розробки ділової стратегії підприємства?

– У чому полягає суть заходів, що пов'язані з реагуванням підприємства на стратегічні зміни, які відбуваються в економіці?

– Які стратегічні заходи базуються на конкурентних перевагах підприємства?

– Які конкурентоспроможні стратегічні дії підприємства можуть дати йому довгострокову перевагу перед конкурентами?

– інші питання.

Тема 12 «Управління функціональною стратегією підприємства»:

– У чому полягає суть маркетингової стратегії підприємства?

– Які показники характеризують операційну стратегію підприємства?

– Чим визначається ефективність фінансової стратегії підприємства?

– На які результати спрямовується інноваційна стратегія підприємства?

– Інші питання.

Тема 13 «Управління стратегією концентрованого зростання виробництва на підприємстві»:

– Які існують загальні підходи до формування еталонних стратегій?

– Які існують можливі способи реалізації стратегії розвитку продукту?

– Які існують можливі способи реалізації стратегії розвитку ринку?

- Які існують способи реалізації стратегії зміцнення позицій підприємства на ринку?
- Інші питання.

Тема 14 «Управління стратегією інтегрованого зростання виробництва на підприємстві»:

- Які фактори зумовлюють вибір стратегії інтегрованого зростання виробництва на основі вертикальної інтеграції?
- Що являє собою стратегія зворотної вертикальної інтеграції?
- Які фактори зумовлюють стратегію інтегрованого зростання на основі вертикальної інтеграції, спрямованої до споживача?
- У чому полягає суть механізму управління стратегією інтегрованого зростання?
- Інші питання.

Тема 15 «Управління стратегією диверсифікованого зростання виробництва на підприємстві»:

- Які фактори зумовлюють вибір стратегії диверсифікованого зростання виробництва?
- Що являє собою стратегія центрованої диверсифікації виробництва на підприємстві?
- Що являє собою стратегія горизонтальної диверсифікації на основі виробництва нової продукції?
- Що являє собою стратегія конгломеративної диверсифікації виробництва на підприємстві?
- Інші питання.

Тема 16 «Управління стратегією скорочення виробництва на підприємстві»:

- Що являє собою стратегія ліквідації виробництва на підприємстві?
- У чому полягає суть стратегії максимального одержання доходів у короткостроковій перспективі?
- Що являє собою стратегія скорочення розмірів підприємства та меж ведення бізнесу?
- У чому полягає суть стратегії скорочення витрат підприємства?
- Інші питання.

Тема 17 «Управління стратегією лідерства у мінімізації витрат підприємства»:

- Що являє собою конкурентний підхід до формування витрат і управління стратегією?
- Яким чином підприємство визначає власні переваги у мінімізації витрат?

- Які ситуації дозволяють застосовувати стратегію виробництва з низькими витратами?
- Які ситуації дозволяють підприємству застосовувати стратегію лідерства у мінімізації витрат?
- Інші питання.

Тема 18 «Управління стратегією широкої диференціації виробництва»:

- Які існують підходи підприємств до диференціації виробництва?
- Які цінності підприємства забезпечують йому можливість успішної диференціації продукції?
- У чому полягає суть підходу до створення купівельної цінності продукції, що свідчить про такі її характеристики й особливості, які в майбутньому знизять сукупні витрати споживача на експлуатацію продукції?
- У чому полягає суть підходу до створення купівельної цінності продукції, що свідчить про такі її особливості, які в майбутньому підвищать результативність застосування продукції споживачем?
- Інші питання.

Тема 19 «Управління стратегією оптимальних витрат виробництва»:

- Які існують підходи до оцінювання продукції підприємства за шкалою „якість – обслуговування – характеристики – привабливість”?
- Чим відрізняється підприємство, що успішно реалізує стратегію оптимальних витрат, від підприємства, яке реалізує стратегію лідерства у мінімізації витрат?
- У чому полягає суть конкурентного підходу, що передбачає низькі виробничі витрати та лідерство у виробництві певної продукції, що визнана за кращу в галузі?
- У чому полягають переваги й недоліки стратегії оптимальних витрат?
- Інші питання.

Тема 20 «Управління стратегією фокусування діяльності підприємства на обмеженому сегменті ринку»:

- У чому полягає суть стратегії фокусування діяльності підприємства?
- Які умови передбачають посилення привабливості й ризикованості стратегій фокусування?
- Які наступальні стратегічні дії підсилюють стратегію фокусування?
- Які захисні стратегічні дії знижують ефективність стратегії фокусування?
- Інші питання.

Тема 21 «Управління стратегією упередження переходу споживачів на продукцію конкуруючого підприємства»:

- У чому полягає суть стратегії упередження переходу покупця на придбання продукції іншого виробника?

- Які рівні аналізу характерні для розробки стратегії упередження?
- Які фактори підсилюють ризикованість стратегії упередження?
- Які особливості планування характерні для стратегії упередження?
- Інші питання.

Тема 22 «Стратегічне планування в управлінні підприємством»:

- Що являє собою адаптивний процес у стратегічному плануванні діяльності підприємства?
- Які принципи характерні для стратегічного планування?
- Які заходи дозволяють подолати бар'єри стратегічного планування?
- Які зміни у середовищі підприємства викликають необхідність корекції стратегічного плану?
- Інші питання.

Тема 23 «Стратегічні плани, проекти та програми управління підприємством»:

- У чому полягає відмінність стратегічних планів від проектів і програм?
- Які існують особливості формування та застосування стратегічних програм?
- Які існують відмінності стратегічних проектів управління підприємством від стратегічних документів іншого типу?
- Які існують критерії оцінювання стратегічних проектів?
- Інші питання.

Тема 24 «Забезпечення стратегічного управління підприємством на основі внесення змін у його організаційну структуру управління»:

- Яка суть взаємодії систем «стратегія – структура»?
- Який існує зв'язок між типом організаційної структури управління і типом реакції підприємства на зовнішнє середовище?
- Які існують переваги та недоліки в різних підходах до побудови систем взаємодії «стратегія – структура»?
- Які існують можливості використання організаційного проектування у стратегічному управлінні діяльністю підприємства?
- Інші питання.

Тема 25 «Організаційна культура підприємства як об'єкт управління стратегічними змінами»:

- Які фактори формують організаційну культуру підприємства?
- Який існує зв'язок між системою цінностей підприємства і типами організаційної культури?
- Яка має бути послідовність заходів адміністрації, спрямованих на зміни в організаційній культурі підприємства?

- У чому полягає відповідність організаційної культури підприємства його підсистемі стратегічного управління?
- Інші питання.

Тема 26 «Стратегічний контроль в управлінні підприємством»:

- Які існують стандарти для контролю над здійсненням конкурентної стратегії підприємства?
- Які існують особливості стратегічного контролю в управлінні підприємством?
- У чому полягають дії робочої групи з контролю над виконанням стратегічної програми підприємства?
- Які підсистеми стратегічного контролю існують на підприємстві?
- Інші питання.

Тема 27 «Управління реакцією персоналу підприємства на стратегічні заходи та засоби подолання опору змінам»:

- Що покладено в основу критеріїв виділення груп персоналу на підприємстві?
- Які існують форми „опору змінам” з боку персоналу підприємства?
- Яке місце посідає суб’єктивна складова в окремих стратегіях підприємства?
- Які дії персоналу підприємства формують позитивну динаміку в підтримці стратегічних змін?
- Інші питання.

Тема 28 «Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління підприємством»:

- Які існують специфічні риси інформаційної системи стратегічного управління підприємством?
- Які облікові, контрольні й аналітичні показники використовуються в стратегічному управлінні підприємством?
- Які існують джерела і методи отримання стратегічної інформації?
- У чому полягають переваги й недоліки системи інформаційно-аналітичного супроводу стратегічного управління?
- Інші питання.

Тема 29 «Фінансово-економічний механізм стратегічного управління підприємством»:

- Які існують підходи до формування й реалізації комплексної стратегії розвитку підприємства?
- Які існують протиріччя між змістом і вимогами ресурсних та продуктових стратегій і фінансовими стратегіями?
- Які економічні показники є основою для формування бюджету підприємства?

- Які існують способи поліпшення економічних відносин між окремими підрозділами підприємства в умовах стратегічного управління?
- Які існують методи й джерела формування стратегічних фондів підприємства?
- Інші питання.

Тема 30 «Управління реалізацією стратегії на підприємстві»:

- Які завдання пов'язані з реалізацією стратегії підприємства?
- Які позитивні й негативні фактори сприяють запровадженню стратегічних змін у діяльності підприємства?
- Які існують типи опору стратегічним змінам з боку персоналу на підприємстві?
- Які існують підходи до подолання опору стратегічним змінам з боку персоналу?
- Інші питання.

7. Рекомендовані джерела інформації для виконання курсової роботи

1. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.
2. Шершньова З.Є., Оборська С.В. Стратегічне управління. Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1999. – 384 с.
3. Шершньова З.Є., Оборська С.В., Ратушний Ю.М. Стратегічне управління: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчен. дисципл. – К.: КНЕУ, 2001. – 232 с.
4. Немцов В.Д., Довгань Л.Є. Стратегічний менеджмент. Навч. посібник. – К.: ТОВ „УВПК „Екс-Об.“, 2002. – 560 с.
5. Корецький М.Х., Дегтяр А.О., Доцій О.І. Стратегічне управління: Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2007. – 240 с.
6. Пономаренко В.С. Стратегічне управління підприємством: Навч. посібник. – Х.: Основа, 1994. – 224 с.
7. Ансофф И. Стратегическое управление / Пер. с англ. – М.: Экономика, 1989. – 519 с.
8. Ансофф И., Макдоннел Эдвард Дж. Новая корпоративная стратегия / Пер. с англ. – С.Пб.: ПитерКом, 1999. – 416 с.
9. Томпсон А.А. – мл., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент: Искусство разработки и реализации стратегии: Учебник для вузов / Пер. с англ. под ред. Л.Г. Зайцева, М.И. Соколовой. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. – 576 с.
10. Томпсон А.А. – мл., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент: Концепции и ситуации: Учебник. – 9-е изд. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 411 с.
11. Винокуров В.А. Организация стратегического управления на предприятии. – М.: Центр экономики и маркетинга, 1996. – 341 с.

12. Локшинов А.Н. Стратегический менеджмент: Учебн. пособие. – М.: ЮНИТИ, 2001. – 375 с.
13. Гурков И.Б. Стратегический менеджмент организаций: Учебн. пособие. – М.: ЗАО „Бизнес-школа „Интел-Синтез”, 2001. – 207 с.
14. Дмитренко Г.А. Стратегический менеджмент: Целевое управление предприятием. Учебн. пособие. – К.: МАУП, 1998. – 186 с.
15. Круглов М.И. Стратегическое управление корпорацией: Учебн. для вузов. – М.: Рус. делов. литер., 1998. – 768 с.
16. Боумен К. Основы стратегического менеджмента / Пер. с англ. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. – 323 с.
17. Виханский О.С. Стратегическое управление. – 3-е изд. перераб. и доп.– М.: Экономист, 2004. – 296 с.
18. Кіндрацька Г.І. Основи стратегічного менеджменту: Навч. посібник. – Л.: Кінапрі ЛТД, 2000. – 296 с.
19. Фатхутдинов Р.А. Стратегический менеджмент: Ученик. – М.: ЗАО „Бизнес-школа „Интел-Синтез”, 1998. – 416 с.
20. Задихайло Д.В., Кібенко О.Р., Назарова Г.В. Корпоративне управління: Навч. посібник. – Х.: Ескада, 2003. – 688 с.

8. Вимоги до оформлення тексту курсової роботи

Загальні вимоги до оформлення виконаної курсової роботи такі: написання українською мовою, чіткість побудови, логічна послідовність викладу матеріалу відповідно до завдання на курсову роботу, перспективність аргументації, стислість і точність визначень, що виключає можливість неоднозначного їх тлумачення, об'єктивність рекомендацій та доказовість висновків.

Курсову роботу друкують за допомогою комп'ютера відповідно до вимог стандарту (ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення). Текст основної частини курсової роботи членують на розділи й підрозділи. Назви розділів друкують великими літерами перед текстом по центру сторінки. Заголовки підрозділів друкують малими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Переноси слів у заголовках не дозволяються. Крапку наприкінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовками і текстом повинна дорівнювати 3 інтервалам. Кожну структурну частину курсової роботи (зміст, розділи, список бібліографічних джерел, кожний додаток) необхідно починати з нової сторінки. Нумерація сторінок має бути наскрізною і подаватися арабськими цифрами внизу посередині сторінки.

Першою сторінкою є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації, але номер сторінки на ньому не ставлять. Розділи нумерують арабськими цифрами, підрозділи нумерують у межах кожного розділу (наприклад, 1.2.). Стиль викладу матеріалу має бути строгим і стриманим. Слід використовувати загальноприйнятту управлінську термінологію, скорочення слів у тексті та ілюстраціях не допускається.

Цифровий матеріал курсової роботи оформляють у вигляді таблиць з дотриманням таких правил їхнього складання:

1. Кожна таблиця супроводжується тематичним заголовком, що розміщують посередині над її головкою. Праворуч над тематичним заголовком подають нумерацію таблиці (слово „Таблиця” з її порядковим номером).

2. Заголовки стовпців таблиці починають з великої літери, підзаголовки – з малої.

3. Стовпці нумерують тільки тоді, коли в тексті курсової роботи на них є посилання або коли таблиця має продовження на наступній сторінці.

4. Позначення наведених одиниць виміру повинне відповідати загальноприйнятим стандартам.

5. Числа в таблицях повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

6. При побудові таблиці слід дотримуватися збереження певних пропорцій між її частинами: боковик не може займати більше ніж третину її формату, а висота заголовної частини не може перевищувати третину висоти таблиці.

7. Таблиці нумерують послідовно (за винятком поданих у додатках) в межах всієї роботи.

8. Таблицю розміщують після першого посилання на неї в тексті (або на наступній сторінці після посилання) таким чином, щоб її можна було читати без повороту тексту або з поворотом за годинниковою стрілкою.

9. Якщо таблиця має велику кількість рядків, то її можна переносити на наступну сторінку з написом «Продовження табл...» і зазначенням її номера. Якщо рядки таблиці виходять за межі сторінки, то в кожній частині таблиці повторюють її заголовок або нумерацію стовпців.

10. На всі таблиці мають бути зроблені посилання в тексті (наприклад, табл. 2.1). Кожна таблиця супроводжується стислим аналізом і висновками. При цьому в тексті не потрібно повторювати наведені в ній числові дані.

Графічне зображення статистичних даних, яке наочно показує співвідношення між ними, називається діаграмою. За формою побудови діаграми поділяються на лінійні, площинні та зображувальні. Найчастіше в економічних дослідженнях використовують лінійні, а з площинних – стовпцеві та секторні діаграми.

Лінійна діаграма будується за допомогою прямих, кривих або ламаних ліній, що відображають кількісні показники розвитку об'єктів, явищ або досліджуваних процесів. У стовпцевих діаграмах кількісні показники відображають у вигляді прямокутників-стовпців, які розміщують вертикально поряд або на однаковій відстані один від одного. Висота цих стовпців відповідно до встановленого масштабу має бути пропорційною кількісним значенням зображуваних показників. Горизонтальне розміщення таких прямокутників утворює стрічкову діаграму.

Секторна діаграма – це форма зіставлення різних частин одного цілого. Площі, що утворюються секторами кола, становлять основу порівняння. Таку діаграму будують шляхом поділу кола на окремі сектори пропорційно величині його частин.

Графіки часових рядів будуються на основі прямокутної системи координат. На осі абсцис відкладають відрізки часу, а на осі ординат – значення рівнів динаміки. На один графік можна нанести для порівняння декілька динамічних рядів.

Схеми в роботі використовують для того, що показати склад, структуру та взаємозв'язки між окремими елементами досліджуваного явища або системи чи для відображення послідовності етапів певного процесу. Креслення схем і графіків має відповідати стандарту.

Усі ілюстрації в курсовій роботі необхідно розміщувати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше. Для всіх ілюстрацій прийнято єдине позначення «рис. ....». Ілюстрації нумерують послідовно в межах роботи, за винятком поданих у додатках. За необхідності ілюстрації доповнюють підписувачим текстом. При посиланні на ілюстрацію використовують скорочене «дивись» (див. рис. ...).

Формули нумерують через усю роботу, так само як таблиці та рисунки. Порядковий номер формули зазначають у круглих дужках праворуч від неї. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба робити безпосередньо під формулою, починаючи зі слова «де» без двокрапки, відповідно до послідовності, в якій вони подаються в формулі.

Посилання в тексті на порядковий номер формули роблять у круглих дужках, наприклад, «...у формулі (1)». Рівняння і формули треба виділяти з тексту окремими рядками, вище і нижче них потрібно залишати не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується на одному рядку, його слід перенести після знака рівності або після знаків плюс, мінус, множення або ділення, повторюючи кожен з них на наступному рядку.

При написанні курсової роботи іноді є потреба в примітках до тексту або таблиць, у вигляді довідкової або пояснювальної інформації. Якщо примітка лише одна, то після слова «Примітка» ставлять крапку. Якщо приміток декілька, то після слова «Примітка» ставлять двокрапку і кожне зауваження нумерують арабськими цифрами з крапкою.

На запозичену з інших джерел інформацію обов'язково роблять посилання, які дають одразу після закінчення цитати у квадратних дужках, де зазначають порядковий номер джерела зі списку літератури та відповідну сторінку, наприклад: [3, с. 15], або під текстом цієї сторінки у вигляді посилання, в якому вказують прізвище та ініціали автора, назву джерела, місце видання, назву видавництва, рік видання та сторінку.

Список бібліографічних джерел розміщують після висновків у порядку посилань на них у тексті або в такій послідовності:

- закони України;
- інструкції та нормативні акти міністерств і відомств;
- наукова, навчально-методична, спеціальна література, видана українською або російською мовами;
- наукова, навчально-методична, спеціальна література, видана іншими мовами.

При оформленні додатків до курсової роботи слід дотримуватись таких правил:

- послідовність розміщення додатків визначається порядковим номером посилань на них у тексті роботи;
- кожний додаток має починатися з нової сторінки;
- кожний додаток, не залежно від його характеру, повинен мати заголовок, надрукований угорі по центру аркуша малими літерами з першої великої. Слово «Додаток» друкується зліва, перед заголовком, нумерується за допомогою великих літер української абетки (за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь), наприклад «Додаток В»;
- текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи.

Оформлена курсова роботи відповідно до перелічених вимог має бути зброшурована. На першій і останній сторінках студент-виконавець ставить свій підпис і дату остаточного завершення роботи.

9. Критерії оцінювання курсової роботи

Курсова роботи із дисципліни «Стратегічне управління підприємством» виконується як індивідуальне завдання і оцінюється шляхом визначення середньоарифметичного балу за її зміст і захист. В оцінюванні *змісту* курсової роботи використовуються такі критерії:

- 1) відповідність змісту курсової роботи обраній темі;
- 2) повнота її розкриття з використанням необхідної літератури;
- 3) наукова й практична обґрунтованість висновків;
- 4) стиль, логічність викладу фактів і думок, відповідність вимогам до оформлення роботи;
- 5) самостійність виконання.

Кожний критерій оцінюється в один бал, відповідність змісту роботи зазначеним критеріям дозволяє оцінити його найвищою оцінкою «відмінно». Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

Захист курсової роботи здійснюється на практичному занятті. Оцінювання знань, продемонстрованих під час *захисту* роботи, проводиться з урахуванням таких критеріїв:

- 1) розуміння матеріалу, ступінь засвоєння теорії та методології вирішення питань, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу дисципліни;
- 3) поінформованість в основній та додатковій літературі стосовно питань, що розглядаються;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, що пов'язані з темою курсової роботи;
- 5) уміння захищати свою позицію та робити узагальнення на основі набутих знань із стратегічного управління підприємством.

Оцінка «відмінно» може бути отримана студентом за відповідність виконання роботи та її захисту зазначеним критеріям.

Бібліографічний список

1. Шершньова З.Є., Оборська С.В., Ратушний Ю.М. Стратегічне управління: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчен. дисципл. – К.: КНЕУ, 2001. – 232 с.
2. СВО НГУ НМЗ-05. Нормативно-методичне забезпечення навчального процесу / Упоряд. В.О. Салов, Т.В. Журавльова, О.М. Кузьменко та ін. – Д.: Національний гірничий університет, 2005. – 138 с.
3. Стандарт вищого навчального закладу. Кваліфікаційні роботи випускників. Загальні вимоги до дипломних проектів і дипломних робіт / Упоряд.: В.О. Салов, О.М. Кузьменко, В.І. Прокопенко. – Д.: Національний гірничий університет, 2002. – 52 с.
4. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. – К.: Держстандарт України, 1996. – 48 с.

Додаток А. Зразок титульного аркуша курсової роботи

**Міністерство освіти і науки України
Національний гірничий університет**

Фінансово-економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни “Стратегічне управління підприємством”

на тему:
**„Інформаціо-аналітичне забезпечення
стратегічного управління підприємством”**

Виконавець студ. гр. ЕГ-04-1 В.А. Бондаренко

Керівник канд. екон. наук, доцент А.М. Мельников

Дніпропетровськ
2009

**Завдання
на курсову роботу
з дисципліни „Стратегічне управління підприємством”**

Тема курсової роботи: Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління підприємством (тема 28)

Вихідні дані до курсової роботи: матеріали другої виробничої практики на підприємстві (техніко-економічні показники роботи підприємства, дані фінансової звітності та ін.).

Завдання:

1. Визначити суть стратегічної інформації та подати її характеристику.
2. Описати інформаційну систему стратегічного управління та визначити її структуру.
3. Описати інформаційні потоки в системі стратегічного управління та охарактеризувати їх.
4. Визначити суть і роль діагностики, описати послідовність аналізу інформації у системі стратегічного управління.
5. Сформулювати рекомендації до удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення стратегічного управління підприємством.

Завдання видав

_____ А.М. Мельников
(підпис)

Завдання прийняв до виконання

_____ В.А. Бондаренко
(підпис)

Дата видачі завдання:

_____ 14.01.2009 р.

Мельников Анатолій Миколайович

Марченко Олена Олексіївна

Коваленко Ольга Анатоліївна

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ
КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ» ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ 0305
ЕКОНОМІКА І ПІДПРИЄМНИЦТВО ДЛЯ СТУДЕНТІВ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 7.030504, 8.030504 ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Редактор О.Н. Ільченко

Підписано до друку 25.03.2008 р. Формат 30x42/4.

Папір офсетний. Ризографія. Ум. друк. арк. 2,6.

Обл.-вид. арк. 3,1. Тираж 100 прим. Зам. №

Національний гірничий університет

49005, м. Дніпропетровськ, просп. К. Маркса, 19.